

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 1 червня 1985 року

№ 66 (3573).

Ціна 2 коп.

УРОЖАЙ-85

XXVII з'їзду КПРС — гідну зустріч!

Комсомольці і молодь міста Олександрії стали напередз'їздовську трудову вахту, активно включившись у соціалістичне змагання за право підписати рапорт Ленінського комсомолу XXVII з'їзду партії. Змагання проходить у рамках Всесоюзної естафети комсомольських справ «XXVII з'їзду КПРС — гідну зустріч!».

Слово ділом красне

Добрий приклад подає комсомольсько-молодіжний колектив робітників очисного вибою першої дільниці нашої шахти, який очолює комуніст Микола Іванович Грищенко. За підсумками змагання «40-річчю Перемоги — 40 ударних тижнів!» молодіжний виборів першість серед бригад шахти і нагороджений грамотою і премією підприємства.

До дня відкриття XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві, тобто до другого етапу естафети, гірники зобов'язалися видати на-гора понад план 10 тисяч тонн вугілля. І слово з ділом у молодіжного не розходиться. Уже зараз на їх понадплановому рахунку 12 870 тонн вугілля.

Тон у трудовому суперництві задають молоді комуністи групкомсорт Микола Слісаренко, Олександр Бодонов, Анатолій Шербина, Іван Піронков, комсомольці Олександр Федан, Олександр Підгорний та інші.

Колектив із 43 заявляти гірників, у числі яких 23 молоді комуністи і комсомольці, занесений на мі-

ську Дошку пошани «Молоді гвардійці п'ятиріччя». Ю. ПАШИН, секретар комітету комсомолу шахти «Світлопільська».

Ініціатива в'язальниць

Комсомольсько-молодіжний колектив в'язальниць схемних джгутів складального цеху № 101 нашого заводу, на чолі якого Тетяна Михайлівна Кулікова, виступив ініціатором почину: «XII Всесвітньому фестивалю молоді і студентів — 12 ударних тижнів, найвищу продуктивність праці». Ця ініціатива обговорена на комсомольських зборах в цехах і дільницях підприємства. Її одностайно підтримали всі 40 КМК заводу.

Гідну зустріч готує XXVII з'їзду КПРС молодіжна бригада по складанню ма-логабаритних трансформаторів цього ж цеху (керівник Л. В. Пашенко, групкомсорт С. Назарець). До 40-річчя Великої Перемоги в'язальниці вже виконали річний план і зараз працюють в рахунок першого року XII п'ятиріччя.

О. ШАБАНОВ, заступник секретаря комітету комсомолу електромеханічного заводу імені XXV з'їзду КПРС.

Указ Президії Верховної Ради СРСР про нагородження орденом Дружби Народів швачки швейно-галантерейної фабрики облспоживспілки м. Кіровограда Ольги БАБІЮК вийшов у травні 1985 року. І через кілька днів робітниці уже вітали з високою нагородою свою подругу і наставницю, яку було занесено на обласну Дошку пошани.

П'ятнадцять років тому прийшла на фабрику ученицею. З такими ж великими променистими очима, скромна і тендітна. З цікавістю вникала у всі виробничі операції. І ось тепер, за роки роботи на підприємстві, вона повністю освоїла асортимент виробів підприємства, а він досить широкий — понад п'ятдесят виробів. До того ж ножен потребує знання десятка операцій.

Фото В. ГРИБА.

ПРЕС-ЦЕНТР ПОВІДОМЛЯЄ

ГОЛОВАНІВСЬКИЙ РАЙОН. Комсомолець Сергій Царенко восени минулого року повернувся у рідну Могдовку з рядів Радянської Армії. Механізатори колгоспу імені Свердлова радо прийняли юнака в свою сім'ю. Правління колгоспу доручило йому обслуговування поливної установки і не помилилось у своєму виборі. Комсомолець досконало вивчив установку і зараз високопродуктивно використовує її на поливі озимої пшениці, багаторічних трав.

НОВОМИРГОРОДСЬКИЙ РАЙОН. Багато добрих справ на рахунок комсомольської організації автогаража колгоспу імені Чкалова, яку очолює Микола Гунчійко. Саме тут торік народилася ініціатива заготовити силами молоді не менше 40 процентів кормів від загальноколгоспного показника. Своє слово молоді виробничники дотримали. І цього року вони візьмуть найактивнішу участь у заготівлі кормів для громадського тваринництва.

НОВГОРОДКІВСЬКИЙ РАЙОН. Разом з батьками у ці дні старанно працюють на лапах колгоспу імені Леніна й учні Новгородківської середньої школи № 2. Згідно з укладеним між колгоспом і школою договором, вони зобов'язалися в поточному році виростити своїми силами цукрові буряки на 27 гектарах, а також доглянути 16 гектарів колгоспного саду. Зараз тут кипить напружена робота.

По країні Рад

Барельсф із зображенням війни прикрасив гранітну колону біля входу до нового корпусу виробничого об'єднання «Дніпрошина». На цьому місці в серпні 1941 року при обороні Дніпропетровська поліг смертю хоробрих уродженець Волинської області старший лейтенант Іван Паршин. Комсомольці об'єднання створили меморіальний куток пам'яті героя. Його відкриття стало хвилюючою подією для заводчан.

На стендах — матеріали багаторічних пошуків, зв'язаних з ім'ям Івана Паршина, які спільно вели комсомольці «Дніпрошини» і юні слідопити середньої школи № 102, іменами інших захисників і визволителів міста, спогляди ветерани Великої Вітчизняної війни, що працюють на заводі. Віднині тут проходять найважливіші події в житті молодих шинників — прийом

до комсомолу, вшанування переможців соціалістичного змагання.

Можливість перейти на тризмінний графік роботи, чітко і ритмічно поставити продукцію суміжникам гальвано-термічний цех Одеського заводу прецизійних верстатів дістав завдяки створенню комсомольсько-молодіжної бригади термістів. Молоді виробничники на чолі з бригадиром Володимиром Невидловським причетні до випуску багатьох вітчизняних моделей верстатів-автоматів. Всю продукцію при щоденному виконанні завдань на 120—140 процентів вони здають з першого пред'явлення.

Колектив, нагороджений перехідним Червоним прапором ЦК ВЛКСМ, успішно освоїв виготовлення гвинтових передач — основного вузла верстатів з числовим

програмним управлінням. Партію цих деталей нової модифікації відправлено верстатобудівникам Москви, Куйбишева, Іваново, Харкова.

Новий курс «Основи інформатики і електронно-обчислювальної техніки» прослухали випускники фізико-математичного факультету Дрогобицького педагогічного інституту. Вони одержують направлення в середню школу та міжшкільні навчально-виробничі комбінати, де організовано комп'ютерні класи.

Для студентів складено методичні рекомендації щодо застосування мікрокалькуляторів і мікропроцесорної техніки в навчально-виховному процесі, створено програми з цього предмету. Майбутні педагоги займаються не тільки у своїх лабораторіях і в обчислювальному центрі, але й освоюють найновіші засоби автоматизації на промислових підприємствах.

(ПАТАУ).

ЗАВТРА — ДЕНЬ МЕЛІОРАТОРА

...І віддячить поле сторицею

У бригаді поливальників їх 19: досвідчених і молодих, тих, у кого за плечима вже не одна посушлива весна, не одне жарке літо, і тих, хто недавно освоївши ази поливальної машини, став меліоратором. На перший погляд, робота у них проста і звичайна. Але якщо віддавати їй сповна, як це роблять вони, меліоратори колгоспу імені Шевченка, то потрібні тут і міцні знання, і вміння. Не зразу це прийшло до Юрія Трунова та Віктора Косолапа.

Тепер вони та ще Василь Ветров втрять працюють на другому відділі. Це результат їхньої праці — майстра зрошення другого класу М. М. Шрама, машиністів насосних станцій О. Студинського та І. Тимченка, поливальників С. Орленка, М. Цапа.

Вміло керують роботою бригади поливальників комуністи старший гідротехнік господарства Г. І. Ово-

Усього в колгоспі 584 гектари поливних земель, на яких вирощують багаторічні трави, кукурудзу на зеленій корм, овочі, кормові буряки. Працюють поливальники у дві зміни.

Затяжною і надто посушливою була минула весна (тільки в кінці травня у районі випав справжній дощ). І меліораторам довелося докладати чимало зусиль, щоб тепер буйним рядочками зацвіли картопля, капуста, огірки. Це результат їхньої праці — майстра зрошення другого класу М. М. Шрама, машиністів насосних станцій О. Студинського та І. Тимченка, поливальників С. Орленка, М. Цапа.

Вміло керують роботою бригади поливальників комуністи старший гідротехнік господарства Г. І. Ово-

денко та гідротехнік М. Ф. Бондар.

Правління колгоспу і партійна організація чимало уваги приділяють роботі меліораторів, кожному зрошувальному гектару: укладено договори про трудове співробітництво по ефективному використанню поливних земель з райлісгосптехнікою, райлісгоспхімією. Кіровоградською зрошувальною дільницею в яких передбачена матеріальна відплатність за невиконання пунктів договору, а також стимулювання за перевиконання виробничої програми.

Після в колгоспі триває боротьба за високу віддачу зрошувального гектара. Щоб ніколи були врожайними.

А. РИБАК, Колгосп імені Шевченка, Новгородківський район.

ВІТРИЛА

сторінка для старшокласників

№ 5 (24)

ЗАМІСТЬ АНОНСУ

Певно, тобі сьогоднішній десятикласнику, іще ніяк не віритись, що для тебе вже відзвонив останній дзвінок. Напруга випускних іспитів — ти доросла, цілком самостійна людина. Що робити? Куди податися далі? Де і як знайти свій єдиний і вірний шлях? Такі думки не дають тобі спокою. Можливо, нинішній випуск «Вітрил» тобі де в чому допоможе. Приємно буде про це дізнатися. І хоча вони останні для тебе, як школяра, пам'ятай: зустрічі з тобою, «Вітрила», завжди будуть раді.

«ПРОСИМО ПРИЙНЯТИ В КОЛГОСП» —

таку колективну заяву написали 19 цюгорічних десятикласників Добрицької середньої школи Вільшанського району.

Іще з початку календарного року почали учні вести розмову про те, як би зробити так, щоб після закінчення школи не розлучатися. Хтось напівжартував сказав: «Давайте залишимося в селі». Сказана фраза не залишилася непоміченою. Всі дев'ятнадцятеро погодилися на це без особливих вагань.

І от написана колективна заява про зарахування старшокласників у члени колективу господарства імені Дмитрова. Її в урочистій обстановці зачитала на районному зльоті випускників середніх шкіл учениця Добрицької СШ Тетяна Живицька — одна із тих, чий підпис теж стоїть у заяві. Правління колгоспу з радістю погодилося прийняти таке поповнення. 13 хлопців сядуть за керма сільськогосподарської техніки, а 6 дівчат доглядатимуть телят.

Тільки-но закінчатся випускні іспити, і молодь прийде на свої робочі місця.

«Як не хочеться з вами розлучатися, дорога наша школа № 13 Ларисі Іванівні СОРОЧАН під час свята останнього дзвінка. вчителько», — накутуть десятикласниці середньої школи. Фото В. ГРИБА.

27 травня 1985 року виповнилося 70 років Олександрову Васильовичу Гіталову — наставнику комуністичної учнівської виробничої бригади, знатному хліборобу країни.

ЧЕКАЮТЬ НЕВІДКЛАДНІ СПРАВИ

Олександр Васильович дітей любить особливо. І це невід'ємна риса його особистості. Він завжди прекрасно розумів молоді, підтримував її починання, заохочував до праці, вчив на власному прикладі.

Хочу розповісти про такий випадок з нашої спільної роботи.

Якось в лютому, о сьомій ранку подзвонив Гіталов.

— Вчора до мене приходила юна кореспондентка. Я призначив їй зустріч сьогодні, о 8-й годині ранку в правлінні колгоспу. Ви зможете прийти?

Близько восьмої ранку підходжу до правління колгоспу. Майже одночасно під'їждить і Олександр Васильович. Семикласниця Наталка Олійник — член шкільного гуртка «Юний кореспондент» — запізнилася хвилину на десять. Гіталов чекав спокійно, переглядаючи запитання анкети, яку лишила йому Наталка ввечері.

Я висловила занепокоєння її запізненням.

— Та негода ж таке, мовив бригадир, — ожеледиця. А дівчині добиратися далеко.

А ось і Наташа. Розчервоніла, збуджена, вибачається. Олександр Васильович їй привітно усміхнувся і пожартував:

— Ну що, слизько? Падала? Тепер записуй, розкажи про своє дитинство... У 1922 році пішов до школи. Призначення тоді було старе, тісне, всього на чотири класи. Влітку служив у наймах — пас коней, гуся — за харчі. Вже наступного літа пас телят за свитку і чоботи. А третього літа був підпасником у чередина — щомісяця заробляв три карбованці.

До праці привчала нас мама, і в найми посилала, щоб вижили, адже росли без батька. Він все життя теж був хліборобом. Коли повернувся з громадянської війни, одностельці вибрали його головою сільської Ради. Була в батька заповітна мрія — організувати ному. Проте не судилося цій мрії здійснитися за його життя. Його, слабого від ран, скосив тиф. Через все своє життя я проміс до нього найглибшу повагу і прагнення бути гідним його пам'яті.

1927 року 18 господарств району створили СОЗ. Дали нам трактор. Першими трактористами були Кузьма Благодатний і Петро Загурський. В 1929 році я вже працював на тракторі причіплювачем і вчився в Петра Загурського. Незабаром працював уже самостійно.

Війна, 1941-й рік... 23 червня ми були мобілізо-

вані до лав Радянської Армії. А повернувся я 25 жовтня 1945 року. Пам'ятаю воронезькі степи. Там з товаришами ми стояли на смерті, ворог скочив. Все витримали — голод, холод, втрату товаришів, люти атаки ворога — вистояли і перемогли. Я пам'ятаю поіменно всіх моїх фронтівих товаришів і пам'ятаю цю святу пронесу через усе життя.

Після паузи, яку ми з Наталкою боялися порушити найменшим порушенням, сказав:

— Хотів би я, щоб ваше покоління було беручіше до праці, мало спрагу на роботу, на змагання.

І школярі Комишуватого прагнуть бути гідними звання юних гіталовців, яке носить колектив учнівської виробничої бригади школи.

Сьогодні позним ходом працює в школі учнівський агрегат, юні тваринники разом з дорослими виробляють продукцію на базовій фермі, руками юних озеленюється село — до 40-річчя Великої Перемоги на алеї Слави застріпотіли від вітру маленькими листочками тендітні берізки.

...Закінчилася розмова. Ми з Наталкою були у захопленні і, звичайно, не хотіли розлучатися із цим славним трудівником. Але що поробиш, на всіх нас чекали невідкладні справи, заняття. Впевнена, що учениця в деталях розказала про своє інтер'єр з Гіталовим друзям. Що ж, це теж певна форма профорієнтації і обов'язково зіграє свою роль.

Н. КАЛІНЧЕНКО,
керівник учнівської виробничої бригади Комишуватської середньої школи.

Новоукраїнський район.

ЗДРАСТУЙ, ЛІТО ТРУДОВЕ!

Комсомольська організація нашої школи схвалила ініціативу учнів Комишуватської середньої школи Новоукраїнського району «XXVII з'їзду КПРС — 27 ударних днів». На загальношкільних комсомольських зборах хлопці і дівчата вирішили відпрацювати 27 днів у

колгоспі «Іскра» Олександрівського району і на підприємствах м. Кіровограда. Члени трудових об'єднань старшокласників працюватимуть на оліеоекстракційному, молоко-заводах, у виробничому об'єднанні по сівалках «Червона зірка», радгоспі «Зоря». Комітет комсомолу за-

кликав усіх учнів 7—10 класів проявити максимум ініціативи, комсомольського і піонерського завзяття в наданні відчутної допомоги підприємствам міста.

Трудова вахта, присвячена XXVII з'їзду КПРС, починається 3 червня.

О. БУГАЙЧУК,
секретар комітету комсомолу СШ № 14 м. Кіровоград.

ТАКА ВОНА, СПРАВЖНЯ ДРУЖБА

* * *

Живу я у Світловодську. Навчаюся у сьомому класі СШ № 3. У цій школі навчаюся всього чотири роки. Спочатку було все нормально. А потім щось зі мною трапилося. Пропавав інтерес до всього, у школу, як то було раніше, перестало тягнути. Але згодом я зрозуміла, що так не личить учениці. Тоді я взялася за себе. Почала брати участь в усіх справах класу. Читала багато літератури. Ходила в кіно. Після цього до мене в класі почали ставитися набагато краще. Вибрали загальною волею у молодших класах. Це доручення мені дуже подобається.

Потім я вирішила записатися у СКЮМ (Світловодський клуб юних моряків). Там знайшла багато друзів.

Я пропоную Ларисі спробувати взяти себе в руки. Треба брати участь у всіх справах класу, школи. Знайомству з друзями допомагають різні гуртки. І я вірю, що це їй допоможе знайти справжніх друзів.

Щастя тобі, Ларисо!

Олена СЕРГЕЄВА,
м. Світловодськ.

* * *

Я постійно читачка газети «Молодий комунар». Але найбільше я люблю читати «Вітрила». Прочитавши замітку «Тепер я одна» (за 26 лютого), вирішила написати листа.

Ларисо! Я можу цілком ввійти в твоє становище.

Мені було дуже важко. Але пересилила себе. Почала краще вчитися. Я багато працювала над собою. І зараз ті, хто забув мене, ходять, щоб я пояснила теми з деяких предметів.

Валерія БІГУН.

В мене також немає справжніх друзів, помічають мене тоді, коли комусь треба дати списати завдання. А все сталося так тому, що я на комсомольських зборах завжди кажу правду. Хоч я і залишила одну, але від своїх позицій не відступаю.

Любов СТЕПАНЕНКО,
Устинівський район.

* * *

Чи не соромно рвати дружні стосунки через такі дрібниці? А ти, Ларисо, не падай у відчай. Іще знайдеш добрих товаришів, які тебе завжди розумітимуть. Побільше читай книг. А вчитися ти повинна. Обов'язково.

Наталка ПІШНА,
Бобринецький район.

Мої батьки переїхали з міста в село, коли я навчалася в другому класі. Важко було звикнути до всього нового, але згодом все улагодилось. Я знайшла хорошу подругу. Ми не могли жити одна без одної. Але так тривало лише рік. Потім вона зрадила мені, почала дружити з іншою дівчиною. Це для мене була трагедія. Місяць я лежала хвора, але ніхто не прикинувся провідати мене.

Мені було дуже важко. Але пересилила себе. Почала краще вчитися. Я багато працювала над собою. І зараз ті, хто забув мене, ходять, щоб я пояснила теми з деяких предметів.

Валерія БІГУН.

«...Я стою на пагорбі і згори бачу все моє село. Тут я народилася, тут ходжу в школу. Краснопілка хоч і невелика, але дуже красива, особливо навесні, коли зацвітає колгоспний сад, одягають зелені наряди дерева і кущі. Є в селі будинок культури, дитячий садок, магазин. Будуються нові оселі для колгоспників. Я дуже люблю своє село, яке рідне мені, моїм батькам, друзям... Це уривок із твору «Моє село» семикласниці Краснопілківської восьмирічної школи, що в Молодківському районі, Світлани Перехрест.

А ось кілька речень із твору-роздуму цієї ж учениці.

лася з учителем. Через це мою маму викликали до школи, але вона не змогла прийти — захворіла. Наступного дня я сказала про це директорці школи. Не дослухавши мене, він сказав: «Збирай книжки і йди додому». Що мені залишалося робити? Але я зосталася на заняттях, бо не хотіла хвилювати маму. Іще через день на загальношкільній лінійці директор оголосив, що мене виключають зі школи.

видумувала там всього... Хоча я радий, що вчуся вже в Малій Висці. Не контактують тут з учителями... Як це розуміти, Сергій не розшифровував, видно було, що до розмов на цю тему він не дуже охочий. Школа у Краснопілці невелика, всього кілька класних кімнат. Небагато й учнів. У сьомому, наприклад, де Світлана вчиться, їх всього шестеро — п'ятеро дівчат та один хлопець. Ось де, здавалося б, всі

решті-решт, вона, Світлана, не буде нічого робити. Не хоче — і край. Через деякий час подібна ситуація повторилася, але вже на молочнотоварній фермі, куди сьомий клас прийшов з Михайлом Юхимовичем для ознайомлення із спеціальністю тваринника. Поведінка Світлани не вписувалася ні в які рамки. Довелося вчителю розповісти про втівок Перехрест класному керівникові М. М. Литвинові і директору В. М. Капіну.

торські здібності. Через це її обрали торік головою ради загону, що учениці спочатку сподобалося, але дуже скоро набридло. Про піонерські справи, свої обов'язки ватажка було забуто. Певно, подумавши читачі, з'явилися якісь нові інтереси. Зовсім ні. Світлану ніби хтось підмінив. І це зовсім не зв'язано із тою суперечкою, про яку йшлося у листі. Авторитет її у класі ставався меншим і бачачи це, вона інстинктивно почала пус-

том погрожування виключити зі школи, якщо це сказано і несерйозно. В такий спосіб рідко когось вдавалося агітувати, а похитнути учительський авторитет дуже легко прості. Зміни в Світлані ному характері можна пояснити перехідним віком — дуже складним для всіх підлітків. І тут педагогам треба бути особливо делікатними, терплячими, обережними, уважними. Як важливо знайти у вихованні якусь одну чи кілька позитивних рис і розвивати їх, щоб вони переважали над негативними. Особистий приклад теж в даному випадку має велике значення.

Не траплялося б подібних

ЛИСТ ПОКЛИКАВ У ДОРОГУ

НЕТИПОВА ІСТОРІЯ

Із тисячі — одна ТВОЯ

Перш ніж перейти до традиційного запитання «Відповідь», хочемо поведати вам, друзі-старшокласники, серйозну і відверту розмову. Судячи по почті, котра щодня приходиться до «Вітрил», чи не найбільше листів з проханнями: «Як стати (для прикладу) продавцем, кулінарком, вихователем, учителем», за яких містяться запитання: «Вибір професії», «Вибір професії», «Вибір професії» то зробити заклад і перешагнути. Виходить, на заняттях, виховних годинах, де йдеться про майбутнє життєву стежку, учні орієнтують лавію не на ті професії, якими вони цікавляться. Ось тому, щоб, старшокласники, Л. Старшенку з Добрицького району не знає, як стати вихователем дитсадка, а Л. Гаркуша із Виселівки Бобринецького району сумнівається, чи приймуть її до

консультпункт «ВІТРИЛ»

ки для вступу до вищих і середніх спеціальних навчальних закладів. Ну, а тепер ваші запитання — наші відповіді.

Володимир ПРОДАН із Маловисківського району хоче вивчитися на бджоляра.

Йому як і Валентині МАКСИМЕНКО з Новоградського району (вона мріє про фах квітникаря-декоратора) радимо вступити до Дмитрівського СПТУ № 39 Знаменського району.

На першу спеціальність приймають осіб від 16 років, строк навчання — 1 рік. На другу ж — дівчат, які мають середню освіту, строк навчання теж рік.

Світлана ЛИСИЦЬКА із

«Як не хочеться з вами розлучатися, дорога наша СОРОЧАН під час селта

вчителько», — нажуть десятикласниці середньої школи № 13 Ларисі Іванівні

останнього дзвінка.

Чотири В. ГРИБА.

— Та негоді ж така, мовив бригадир, — ожеледиця. А дівчині добиралися далеко.

Петра загартував уже самостійно. Війна, 1941-й рік... 23 червня ми були мобілізо-

мишуватської середньої школи. Новоукраїнський район.

Шлях написати листа. Ларисо! Я можу цілком ввійти в твоє становище.

ніло теми з дівчиною Валерія БІГУН.

«...Я стою на пагорбі і згори бачу все моє село. Тут я народилася, тут ходжу в школу. Краснопілка хоч і невеличка, але дуже красива, особливо навесні, коли зацвітає колосистий сад, одають зелені віття дерев і кущі. Є в селі будиночок культури, дитячий садок, магазин. Будуються нові оселі для колгоспників. Я дуже люблю своє село, яке рідне мені, моїм батькам, друзям... Це урядок із твору «Моя село» семикласниці Краснопілкавської восьмирічної школи, що в Маловісківському районі, Світлани Перехрест.

А ось кілька речень із твору-роздуму цієї ж учениці на морально-етичну тему «Хто для мене є прикладом в житті і чому». «...Я маю багато друзів, але найближча для мене Надя Кузик, з якою ячусь в одному класі. Вчиться вона непогано. Найбільше любить Надя уроки іноземної мови. І взагалі вчиться краще мене. Вона ласкава, ввічлива, має добре серце... Скоро ми з Надєю будемо аступати в члени ВЛКСМ...».

Погодьтеся, такі рядки могла написати дівчинка шира, добра, закохана у край, де живе, людей, що її оточують. Справді, так воно і є. Хоча з першого знайомства з нею ці риси відразу і не помітиш. Вони відають потім проступають, пізніше, коли трохи більше дізнаєшся про неї, коли поговориш з нею. Тільки не на предмет того листа, котрий прислала Світлана до редакції. При найменшому спогаді про нього дівчинка починає плакати.

«Дорогі «Вітрила»! Пишу вам вперше. Розповім одну історію, яка трапилася зі мною в школі. На одному уроці я поспереча-

лася з учителем. Через це мою маму викликали до школи, але вона не змогла прийти — захворіла. Наступного дня я сказала про це директорці школи. Не дослухавши мене, він сказав: «Збирай книжки і йди додому. Що мені залишалося робити? Але я залишилася на заняттях, бо не хотіла хвилювати маму. Ще через день на загальношкільній лінійці директор оголосив, що мене виключають зі школи».

Якось [я все ж таки продовжувала відвідувати уроки] зустрілася у коридорі з учителем праці Михайлом Юхимовичем Шевцовим, привіталася. А він навіть не подивився в мій бік. Можливо, я була неправа, не послушавши його тоді [адже суперечка виникла саме на уроці Михайла Юхимовича]. Але який приклад показує учням!..

Хіба можна було байдуже читати ці рядки! І як заочно можна щось припускати без зустрічі із авторкою листа, її вчителями, рідними? «Краснопілка мені видалася саме такою, якою описала її Світлана у своєму творі. Дорогу до школи показали кілька хлопців, які вчилися у райцентрівській десятирічці (у самій Краснопілці школа восьмирічна). Розговорилися. Виявилось, серед них — брат Світлани — Сергій.

— Ви, мабуть, з газети? — запитав він. — По сестрининому листу? Та ходять вона в школу. Пона-

видувала там всього... Хоча я радий, що вчусь вже в Малій Вищі. Не контактують тут з учителями... Як це розуміти, Сергій не розшифровував, видно було, що до розмов на цю тему він не дуже охочий. Школа у Краснопілці невеличка, всього кілька класних кімнат. Небагато учнів. У сьомому, наприклад, де Світлана вчиться, їх всього шестеро — п'ятеро дівчат та один хлопець. Ось де, здавалося б, всі

умови для того, щоб і вчителі, і учні та їхні батьки жили дружно, доброзичливо. Однак, на жаль, якесь із «сторін» свого часу не зуміла або й не захотіла прислухатися чи поступитися іншій. І тоді, мабуть, все і почалося. Тепер же учні і батьки настроєні не зовсім позитивно до педагогів. Ні, категоричні висновки в даній ситуації ніяк не можна робити, бо це явище не масове. Але «чорна кішка» дорогу все ж таки перебігла... До цього моменту ми ще повернемося, а поки що розберемося, яка причина Світланиних сліз.

«Був урок праці. Вчитель М. Ю. Шевцов запропонував семикласникам виконати якусь нескладну, вже знайому учням роботу. За завданням взялася без ентузіазму, але спокійно, без зайвих розмов. Всі, крім учениці Перехрест. Вона на підвищених тонах злязлася доводити вже літньому вчителю, що це вони робили сто років, що це нецікаво і в

решті-решт, вона, Світлана, не буде нічого робити. Не хоче — і край. Через деякий час подібна ситуація повторилася, але вже на молочнотоварній фермі, куди сьомий клас прийшов з Михайлом Юхимовичем для ознайомлення із спеціальністю тваринника. Поведінка Світлани не вписувалася ні в які рамки. Довелося вчителю розповісти про вихідки Перехрест класному керівникові М. М. Литвинові і директору В. М. Капіну-

су. Тоді і відбулася серйозна розмова Василя Микитовича із негачливою ученицею. Її попросили прийти наступного дня з мамою. І про виключення зі школи сказали, але, так, несерйозно, щоб трохи втихомирити неслухняну. З поведінкою у Світлані і справді було неладно. Майже на кожному уроці її записували у зошит порушників дисципліни. Н. І. Шпак, вихователька групи продовженого дня, розповідає, що дівчина могла дозволити собі без дозволу ходити по класу, пересідати з місця на місце, зі своєю подружкою Надею Кузик (це про неї писалося в учнівському творі) лускати насіння, читати художню літературу під час занять.

У класі із Світланою, крім Наді, ніхто не може знайти спільну мову, — каже Люда Рублевська. Вона звикла всіма керувати, давати всім завдання, а сама щось робити не хоче. Так, Світлана у товаришів здобула авторитет. Вона і справді має організа-

торські здібності. Через це її обрали торік головою ради загону, що учениці спочатку сподобалося, але дуже скоро набридло. Про піонерські справи, свої обов'язки ватажка було забуто. Певно, подумавши, чимати, появилися якісь нові інтереси. Зокремні Світлані ніби хтось підмінив. І це зовсім не зв'язано із тою суперечкою, про яку йшлося у листі. Авторитет її у класі став все меншим і бачачи це, вона інстинктивно почала пус-

кати в хід «недозволені» прийоми, — на підвищеним тоном розмовляти зі старшими і ровесниками, різко обривати всіх, хто пробував ставити її «на місце». Пошаді не було нікому, крім, звісно, по-други Наді Кузик. І Мишко Мочарко, єдиний хлопець у класі, каже: — Із Перехрест краще не зв'язуватися. Всеодно нічого не доведеш... У школі вчителі помічали такі метаморфози із ученицею. Мотря Микитівна, класний керівник, не раз пробувала знайти підтримку з боку батьків, щоб вплинути на дівчинку. Але безрезультатно.

— Придираються до моєї дитини і все тут, — категорично заявляє мати. — Чимось Світланка їм (тобто вчителям) — авт. не подобається. Оце нехай до вчиться рік і віддам документи у Маловісківську школу. Давайте ж спробуємо розставити крапки над «і». — Погодьтеся, не навзвеш педагогічним прийомом погрожування виключити зі школи, якщо це сказано і несерйозно. В такий спосіб рідко коли кого вдавалося вгамувати, а похитнути учительський авторитет дуже легко і просто. Зміни в Світланіному характері можна пояснити перехідним віком — дуже складним для всіх підлітків. І тут педагогам треба бути особливо делікатними, терплячими, обережними, уважними. Як важливо знати у вихователів якусь одну чи кілька позитивних рис і розвивати їх, щоб вони переважали над негативними. Особистий приклад теж в даному випадку має велике значення.

Но траплялося б прикрих інцидентів у Краснопілкавській восьмирічці, аби тут про це постійно пам'ятали. Можливо, в цьому і криється причина конфлікту між батьками і вчителями. Так, доброзичливих зв'язків школа з деякими батьками не має. Кроки на потеління обстановки уже робляться. Наприклад, на молочнотоварній фермі відділку місцевого колгоспу періодично вивішується стінгазета «Голос школи» (де речі, тут трудиться Татяна Кирилівна Перехрест).

Тобі ж, Світлано, раджу спробувати подивитися на себе збоку. Погодься: сама собі не сподобаєшся. Ти ж хороша дівчинка, все вмійєш зробити. Як захочеш, всього можеш досягти. Учителю пропрацював у школі 23 роки, а ти grubийш йому, заважаєш проводити заняття. У будь-якому випадку ти повинна ставитися до нього, та й до інших педагогів, шанобливо, чечно. Бо це твої учителі. Це ті люди, які вчать тебе життю.

Т. КУДРЯ. Маловісківський район.

мом погрожування виключити зі школи, якщо це сказано і несерйозно. В такий спосіб рідко коли кого вдавалося вгамувати, а похитнути учительський авторитет дуже легко і просто. Зміни в Світланіному характері можна пояснити перехідним віком — дуже складним для всіх підлітків. І тут педагогам треба бути особливо делікатними, терплячими, обережними, уважними. Як важливо знати у вихователів якусь одну чи кілька позитивних рис і розвивати їх, щоб вони переважали над негативними. Особистий приклад теж в даному випадку має велике значення.

Но траплялося б прикрих інцидентів у Краснопілкавській восьмирічці, аби тут про це постійно пам'ятали. Можливо, в цьому і криється причина конфлікту між батьками і вчителями. Так, доброзичливих зв'язків школа з деякими батьками не має. Кроки на потеління обстановки уже робляться. Наприклад, на молочнотоварній фермі відділку місцевого колгоспу періодично вивішується стінгазета «Голос школи» (де речі, тут трудиться Татяна Кирилівна Перехрест).

Тобі ж, Світлано, раджу спробувати подивитися на себе збоку. Погодься: сама собі не сподобаєшся. Ти ж хороша дівчинка, все вмійєш зробити. Як захочеш, всього можеш досягти. Учителю пропрацював у школі 23 роки, а ти grubийш йому, заважаєш проводити заняття. У будь-якому випадку ти повинна ставитися до нього, та й до інших педагогів, шанобливо, чечно. Бо це твої учителі. Це ті люди, які вчать тебе життю.

Т. КУДРЯ. Маловісківський район.

Перш ніж перейти до традиційного запитання — «Вибір професії», хочемо поговорити з вами, друзі-старшокласники, серйозно і відверто розмови. Судячи по листі, котра шодня приходить до «Вітрила», чи не найбільше листів з проханнями: «Як стати (для прикладу) продавцем, кулінарком, вихователем, учителем», «в яких містах знаходиться вибраний мною навчальний заклад», «чи приймають учнів на медсестру після 8 класів»... Що ж, питання такого плану вважаємо цілком слушними і на них ми звели готові відповіді, а ще поради, чимось допомогти. І приємно відзначимо, що таких листів — більшість. Але, що і як відповідати восьмикласникам з Онуфріївського району Ларисі К. і Людмилі П., які пишуть: «Ми дуже хочемо стати журналістами, але як не дивно, не маємо ні найменшого уявлення про цю професію. А тому просимо розказати докладніше про журналістику і вказати адреси навчальних закладів, де готують таких фахівців. І ще, туди приймають після 8 чи 10 класів?»

Справді, дивний лист, точніше його адресанти, бо собі ніяк не уявляємо, як можна вибирати професію без «найменшого уявлення» про неї? Отут би часно підійти класному керівникові, особливо вчителям-філологам, які, певна річ, можуть і повинні зорієнтувати дівчат хоча б на те, що на журналістів аж ніяк не вчатся після 8 класів. А взагалі, аналізуючи кореспонденцію з позна-

кою «Вибір професії», то зробити завжди і деякі виходи, виховних годинах, де йдеться про майбутню життєву стежину, учнів орієнтують зовсім не на ті професії, якими вони цікавляться. Ось там, де, старшокласники, Л. Старшенко з Добричівського району не знає, як стати вихователем дитсадка, а Л. Гаркуша із Веселівки Бобринецького району сумнівається, чи приймуть її до Чернігівського юридичного технікуму, бо хвилює дівчину те, що з початку нового навчального року у восьмому класі не було жодного заняття з французької мови, а в загалому навчальному закладі треба ж вивчати іноземну мову.

Якими тільки спеціальностями не цікавляться школярі. Чимало надходить листів, в яких ставлять запитання, на які без підготовки не відповісти. Ось, наприклад, читачка із Компаніївського району хоче дізнатися, на якій мові ведеться викладання у Харківському юридичному інституті і який порядок прийому на заочне відділення вузу. Розкажіть про все це у самому інституті, якщо то туди звернутися хоча б у письмовій формі.

І наостанок. Шановні старшокласники і всі читачі «Вітрила»! Уважніше читайте «Консультпункт». Адже про одні і ті ж професії ми повідомляємо чи не щоразу. Вашим добрим помічником повинна стати різна додаткова література, в першу чергу довідни-

ки для вступу до вищих і середніх спеціальних навчальних закладів. Ну, а тепер наші запитання — наші відповіді. Володимир ПРОДАН із Маловісківського району хоче вивчитися на бджоляра.

Йому як і Валентині МАКСИМЕНКО з Новоградківського району (вона мріє про фах квітникаря-декоратора) радимо вступити до Дмитрівського СПТУ № 39 Знамянського району. На першу спеціальність приймають осіб від 16 років, строк навчання — 1 рік. На другу ж — дівчат, які мають середню освіту, строк навчання теж рік. Світлана ЛИСИЦКА із Копенкуватого Новоархангельського району запитують, як стати провідником пасажирського залізничного транспорту.

Вступай до Знамянського СПТУ № 12. Про спеціальність астронома запитуйте С. БЛАЖЕНОВА із Світловодська, а її земляк Д. БАРАНЕЦЬ захоплюється археологією. Приміром, у Київському державному університеті імені Т. Г. Шевченка історичному факультеті готують археологів, а на фізичному факультеті цього ж навчального закладу — астрономів. Ніні ВАРІЧ з Олександрівського району подобається професія продавця. Кіровоградський технікум радянської торгівлі готує спеціалістів обраного тобою, Ніно, фаху.

Морським офіцером хочє стати Володимир НАУМОВ із Добровеличківського району. Війні військово-морської училища подібного профілю є в Ленінграді, Севастополі, Калінінграді, Баку.

ки для вступу до вищих і середніх спеціальних навчальних закладів. Ну, а тепер наші запитання — наші відповіді. Володимир ПРОДАН із Маловісківського району хоче вивчитися на бджоляра.

Йому як і Валентині МАКСИМЕНКО з Новоградківського району (вона мріє про фах квітникаря-декоратора) радимо вступити до Дмитрівського СПТУ № 39 Знамянського району. На першу спеціальність приймають осіб від 16 років, строк навчання — 1 рік. На другу ж — дівчат, які мають середню освіту, строк навчання теж рік. Світлана ЛИСИЦКА із Копенкуватого Новоархангельського району запитують, як стати провідником пасажирського залізничного транспорту.

Вступай до Знамянського СПТУ № 12. Про спеціальність астронома запитуйте С. БЛАЖЕНОВА із Світловодська, а її земляк Д. БАРАНЕЦЬ захоплюється археологією. Приміром, у Київському державному університеті імені Т. Г. Шевченка історичному факультеті готують археологів, а на фізичному факультеті цього ж навчального закладу — астрономів. Ніні ВАРІЧ з Олександрівського району подобається професія продавця. Кіровоградський технікум радянської торгівлі готує спеціалістів обраного тобою, Ніно, фаху.

Морським офіцером хочє стати Володимир НАУМОВ із Добровеличківського району. Війні військово-морської училища подібного профілю є в Ленінграді, Севастополі, Калінінграді, Баку.

ВІРИТИ В ЛЮДИНУ

Мосфільмівська стрічка «Лідер» розрахована, насамперед, на завтрашніх випускників школи. Однак не залишить вона байдужими всіх тих, хто любить думати, аналізувати, порівнювати.

Замітливою є не тільки дев'ятикласник Борис Шестаков (актор О. Волков), а й інші герої фільму, хоч і відведена їм, так би мовити, допоміжна роль. Приваблива і правдива Катерина Токмань, яка грає комсорга Топова. А ось класний керівник 9 «Б» Ніна Петрівна у виконанні молодого артистки Валентини Карекі належить до тих, хто «серце віддає ді-

Роль літнього, збагаченого життєвим досвідом вчителя літератури Сан-тинова майстерно

виконує Анатолій Опрятков. Не йому належить думка про те, що «навчати треба всіх, але не можна навчати всіх однаково», яка виходить за межі сказаного Ніні Петрівні, бо ж співзвучність з ідеями шкільної реформи в даному випадку — очевидна.

І все ж головним персонажем є Борис — людина неординарна і принципова. Своїй улюбленій справі ладен присвятити своє життя вже сьогодні, в школі, не марнуючи даремно часу.

Відаючи залежне підлітків, його працьовитості, настирливості, інтелекту зупинимося й на тих рисах характеру, які так не прикрашають його як людину. І чим далі вдвигався в розгортання кіносюжету, тим більше впадає в очі

відсутність душевного тепла та доброти в ставленні до подібних до себе, терпачості, що врешті-решт робить Бориса незручним для колективу і сім'ї. І взагалі, який може бути контакт з класом, в якому на його думку, зібрався учні з примітивною свідомістю? Байдукий він і до двіччя Чекина, який вже вкотре на комсомольських зборах дає обіцянку виправитися, бо ж своїх клопотів вистачає. Юний «супермен» і уявити не в змозі розкопування на хвилі прожитого в пустощах життя, марнування часу на дружбу та перше почуття з боку однокласниці...

Просто розумієш, що так жити не можна, як не може бути людина без товаришів, друзів. Інакше будеш роботом, мислячою

машинною, холодним бездушним механізмом. І так не хотілося б, щоб ним став саме Борис — зразок людини наступного століття саме у вміній організувати свою працю.

Розумієш авторів стрічки в тому, що формування юної особистості не закінчується лише інтелектуальним вихованням і саме це вони ставили за мету своєї праці. Однак, на мою думку, в цікавому загалом фільмі стався певний прорахунок: надто швидко «перебудовується» Шестаков. Для цього вистачило лише однієї відвертої бесіди з ним класного керівника.

Після серії домашніх та шкільних пригод, солодкувато-повчальних спогадів Ніні Петрівни, яка дала Борису пригук після

втечі з дому, він починає розуміти важливість і цінність людських стосунків, усвідомлює, що далі жити так неможливо.

Тож уже в наступних епізодах бачимо ми юпака комунікабельним, зацікавленим інтересами класу. Все це правильно, але у стрічці подано дещо спрощено, якщо не ілюстровано.

І все ж фільм закінчується на високій мажорній ноті. Шестаков бере активну участь у великому спортивному святі, від якого ще вчора відмовлявся. Головний конфлікт вирішується. І вже немає на екрані «супермена» з 9 «Б» і його однокласників «з примітивною свідомістю», замість них з'являються інші хлопці та дівчата, які певенно наближаються до стезини, що введе їх на широку життєву дорогу.

А. САРЖЕВСЬКИЙ, педагог.

ВАРТО ЗАМИСЛИТИСЬ

Володіння чотирма мовами, ведення складного наукового дослідження, бездоганне знання етнографії та археології... Ви, напевне, вже настроїлися почути розповідь про якогось вченого. Ні, герой нового фільму кіностудії імені Горького «Лідер» — моє оповіді Борис Шестаков — звичайний школяр, учень дев'ятого класу середньої школи. А втім, чи звичайний? Деякі з моїх знайомих вважають, що Борис особа фантастична, нереальна. Інша точка зору — він людина надмірно талановита. Я — проти, й готова сперечатися.

Отже, в 9 «Б» він новенький. Перше враження однокласників про Бориса

— дивак: будь-яку вільну хвилину витрачає на вивчення книг, схем, карт з історії. Розшифровка писемностей древньої цивілізації — тольтеків — ось мета, яку ставить перед собою Борис, для досягнення якої готовий сидіти ночами за книгами, працювати в будь-яких умовах.

Чотири роки напруженої праці, звичайно, дали свої наслідки: гіпотеза Бориса вразила спеціалістів, його наукові розробки надрукував журнал. Мені хотілося б зупинитися на темі розкриття творчого потенціалу школяра. Чому ж люди, подібні Борису Шестакову, усе ще

природної обдарованості, цілеспрямованості та працяздатності — ось причина його успіху. І те, чого досяг він, здатний досягнути кожен. Адже що таке, наприклад, пам'ять? Кажучи суто науковою мовою, це зміна складних контактів між нервовими клітинами синапсами. Одна нервова клітина може мати кілька тисяч синапсів, а таких клітин у кожного з нас кілька мільярдів. Тому можливість запам'ятовувати інформацію людським мозком практично безмежна. Чому б не використати цю біологічну можливість? Почати розвивати пам'ять якомога раніше, не відкладаючи справи в довгий ящик! Зробити це допоможуть спеціальні «тренажери пам'яті» (деякі з них описані в книзі В. Пекеліна «Твої можливості, людина!»), звичайно, наполегливість та праця. Здавалося б, це так просто...

Чому ж люди, подібні Борису Шестакову, усе ще поки залишаються феноменами у шкільному середовищі? Замислитися над цим питанням надто важливо якраз зараз, під час впровадження в життя шкільної реформи. Уявимо на мить, що у шкільному розкладі з'явилися такі предмети, як розвиток уваги та пам'яті або, може, удосконалення себе чи якісь інші. Чую заперечення: ці людські якості виховуються щодня, в процесі вивчення будь-якого предмету. Згодна. Але якщо виділити їх в окрему дисципліну, наскільки швидшим стане результатом? Крім того, кожний учень в певній мірі усвідомлює великий значущості розвитку своїх здібностей. Тоді й вивчення комп'ютерних систем та інших складних дисциплін буде набагато полегшено. А значить — над чим варто замислитися. Оксана САНЖАРА, учениця 9 класу СШ № 19 м. Кіровограда.

Топова майстерно

Суботній Журнал

СТОРИНКА ВИХІДНОГО ДНЯ

ДУМКИ, ВІДГУКИ,
РЕЦЕНЗІЇ

Камертон творчої майстерності

«Вечір українських водевілей» зібрав на закритті сезону Кіровоградського обласного музично-драматичного театру імені М. Л. Кропивницького багатьох любителів мистецтва.

Не часто театри звертаються останнім часом до цього складного «легкого» жанру, який ще К. С. Станіславський назвав камертоном творчої майстерності актора. Камертон? Так. Адже саме у водевілі переімпровізують, його драматичні і музичні дані.

Українські водевілі при своїй грайливості є носіями мудрої моралі, дуже сучасної і точної.

У водевілях «Москаль-чарівник» І. Котляревського та «Бой-жінка» Г. Квітки-Основ'яненка, поставлених на кіровоградській сцені режисером О. С. Натяжним, до вершини кута підноситься жінка, її моральна чистота, життєва стійкість.

Через жарт та яскраве, навіть в якійсь мірі балаганне видовище, режисер спробував підійти до болючих місць нашого повсякдення. Як ми ставимося один до одного, як кожен з нас бореться один за одного — ці питання у грайливій формі були подані глядачам зі сцени. Чому у грайливій? Тому, що водевіль — це гра, у якій кожний з глядачів може знайти саме те, що його цікавить. Він нерідко впізнає себе, свої вчинки. Тобто дивиться на себе не пасивно, а активно. А сміх, веселий народний гумор ще підсилюють враження. Тому все гарне видається ще кращим, а погане — ще гіршим і висміюється.

Творці вистави спробували повернути театру театральність, яскравість фарб, загостреність ситуацій, імпровізацію.

В унісон з акторськими та режисерськими роботами

звучить у виставі робота художника-постановника О. Радіонова. Для оформлення вистави Олександр приїхав у Кіровоград з Уралу. Вперше саме тут він зіткнувся з українською культурою так близько. Проте це не стало перешкодою до творчого успіху. Художник тонко відчув сам дух українського пародного побуту. Більш того, у сценографічному вирішенні вистави він передав народний колорит, який, переломлюючись кризою призму творчого погляду сценографіста, набуває самостійності і стає у виставі дійовою особою. Тут є все і від вертепу, і від примітиву народного живопису. Кожна деталь у оформленні вистави добирається дуже ретельно і є багатофункціональною. Завдяки цьому точно відтворюється сам образ українського театру. А це вже виходить навіть за межі вистави.

Жоден водевіль не обходиться без музики. Але у виставі кропивничан присутня не тільки музика, як фон, а й самі музиканти, які беруть участь у дії. Варує виходять вони із своєї оркестрової ями разом з акторами на сцену.

Перший їхній вихід був у виставі «Гра на клавесині», де оркестр виконував функцію контрдії у системі основного конфлікту, проти, ставляючи чистоту і піднесеність тому негідному та дріб'язковому, що ховається у душах героїв п'єси.

У водевілях кропивничан оркестр звуками інструментів реагує на дію, допомагає героям, заважає, захищає, навіть створює певні ситуації. Музику до «Вечора українських водевілей» написав донецький композитор Євген Кулаков. Крім музичних номерів, передбачених авторами водевілей, до вистави включені і додаткові. Так, скажімо, дуже доречно прозвучав музичний пролог, написаний на слова Світлани Куралех.

У виставі зайняті заслужені артисти УРСР В. Дронова та І. Кравцов, актори Р. Приступа, П. Опшценко, О. Кобиланська, В. Фоменко, В. Бабич та В. Ліщиненко.

Театральний сезон завершився. Проте тисячі глядачів Кіровоградської області побувають на «Вечорі українського водевілю», з яким кропивничани вже ввійшли до них у свою чергову гостроліну поїздку.

О. ОЛЕКСАНДРОВА.

МУЗИЧНІ КУРІОЗИ

СВІЙ СВОГО...

Італійському композитору і диригенту Сальєрі, як відомо, приписують уявлення великого Моцарта. Та власті італійського міста Леньяно ніяк не погоджуються з цим і вирі-

шили реабілітувати ім'я свого земляка Сальєрі. Місцеві театр, готель і вулиця вже носять його ім'я, а згодом планується спорудити і пам'ятник маестро.

«ЗІРКА» — 50

БЛІЦ-КОНКУРС «СИМВОЛІЧНА ЗБІРНА»

18 червня кіровоградці відзначатимуть 50-річчя футбольної команди «Зірка». За півстоліття в її складі грало чимало гравців, які залишили помітний слід в історії футболу нашого міста. Згадаємо імена деяких з них.

Це воротарі — А. Нестеренко, І. Барамба, Л. Ковтун, О. Іонов, М. Музичук. Запам'ятались любителям футболу й гра захисників — С. Береговського, Ю. Горюжанина, А. Мішенка, В. Зайцева, А. Кравченка, В. Дашенка, О. Смищенка, А. Хропова, В. Хропова, М. Порошина. Уміло організовували атаки і активно допомагали обороні півзахисники Л. Шевчишин, Ю. Калашников, В. Сучков, Ю. Касьянкіп, А. Товт, В. Веремєєв, М. Латин, В. Самофалов, А. Карпюк. «Зірка» мала цілу плеяду відмінних нападників. Це — Б. Петров, Ф. Філіп, Вік. Третяков, Вад. Третяков, С. Катков, А. Тарідин, В. Поркуян, С. Євсєєнко, В. Квасов, О. Кацман, Ю. Сприкут, М. Корольов, В. Ступак, О. Алексєєв.

«Молодий комунар» запрошує любителів футболу, фаворитів та ветеранів спорту взяти участь у бліц-конкурсі, завданням якого є складання символічної збірної команди «Зірка» за період 1935—1985 років.

Для цього кожному бажачому необхідно назвати 11 кращих, на його думку, футболістів (незважаючи на роки їх виступів у команді) за схемою 1+4+2+4. Збірна команда буде складена з гравців, які наберуть найбільшу кількість голосів. Вкажіть також, кого б ви хотіли бачити капітаном символічної збірної. Учасників конкурсу, які зможуть правильно назвати склад цієї команди, буде нагороджено пам'ятними призами газети. Призи будуть вручені 18 червня в перерві матчу «Зірка» — «Маяк».

Свої варіанти збірної надсилайте на адресу редакції нашої газети з поштою «Збірна «Зірки». Термін надання листів — до 10 червня 1985 року.

Чекаємо ваших листів, шановні любителі футболу!

ЩОРАЗУ, коли виступають учні центру естетичного виховання, який створено у Вільшанці на базі школи мистецтв, концертний зал цього навчального закладу переповнений. Щирі інтереси юних і дорослих вільшанців викликає свято мистецтв.

...Присутні з нетерпінням чекають початку «Хлопчиків-Кібальчиків» А. Гайдара, якого ставлять діти

реографії, театральні-сценічного й образотворчого мистецтва.

Заняття організовані у вигляді активного дозвілля школярів за рахунок часу груп подовженого дня. Тільки перші початкові класи, від нульового по третій включно — всього більше 340 учнів — навчаються за певною системою. Треба сказати, діти на наших заняттях не сидять за пар-

няття у центрі за сумісництвом проводили викладачі нашої дитячої школи мистецтв Ніна Труба-чова, Олена Стенаненко, Світлана Пашенко, Наталія Джамілашвілі.

Нині Міністерство культури УРСР дало згоду на перетворення дитячої музичної школи в школу мистецтв. Міністерство освіти республіки допомогло програмою для навчання пер після навчання в центрі естетичного виховання діти мають змогу продовжувати його за жапрами в

Навчання— тільки радість!

1 ЧЕРВНЯ —
МІЖНАРОДНИЙ
ДЕНЬ ЗАХИСТУ
ДІТЕЙ

цього разу — це драматургічно пов'язаний синтез усіх видів художньої творчості, включених у комплекс естетичного виховання. До сценічної дії вистави введено хорівий і сольний спів, і гру на ритмічних музичних інструментах, і хореографічні картини у супроводі фортепіано.

Трьохкласники вільно почувують себе в усіх жанрах, їхня гра приваблює не тільки захопленістю, а й неабиякою, визнаною й дорослими, акторською майстерністю.

Привертає увагу вихована в дітях емоційність, відчуття ритму, пластичність рухів. Індивідуальність кожного — і разом з тим висока організованість колективних дій. Все це — результат зусиль колективу викладачів, спрямованих на розвиток художнього мислення у дітей. У деякого, правда, може виникнути запитання: що за талановиті діти і що це за така спеціалізація. Як називають центром естетичного виховання? А тим часом на сцені — звичайні учні звичайної середньої школи. У центрі естетичного виховання навчаються не вибрані, а всі, хто має бажання. І бажаних не бракує.

ПОРУЧ із загальноосвітньою школою у Вільшанці побудували типову дитячу музичну школу. Забезпечили її інструментами, укомплектували кадрами спеціалістів. З 1980—1981 навчального року на базі музшколи розпочався експеримент у загальноосвітньому вихованні. Рішенням бюро райкому Компартії України і райвиконкому створили громадську раду з естетичного виховання, до складу якої увійшли представники культури і народної освіти, партійні і комсомольські працівники. Затвердили положення про центр естетичного виховання дітей. Всі учні перших класів (а їх у середній школі три) почали навчатися по дві години на тиждень з кожного предмета естетичного циклу — музики, хо-

рографії, театральні-сценічного й образотворчого мистецтва.

Та на цьому наш колектив не зупиняється. Багато робиться для того, щоб пізнавати світ прекрасного могли не тільки учні середньої школи райцентру, але й діти із сільських шкіл. Недавно відкрили, наприклад, філіал центрального естетичного виховання у Котовській восьмирічці. Туди систематично виїждять проводити заняття наші викладачі.

Це, звичайно, поки що знову експеримент. Але він триватиме доти, доки досвід і методика викладання предметів естетичного виховання стануть звичайними і необхідними в усіх школах району.

О. ІВАНОВ,
директор Вільшанської
школи мистецтв і шко-
ли естетичного ви-
ховання школярів.

Коментар завідувача кафедри філософії та наукового комунізму Кіровоградського державного педагогічного інституту, кандидата філософських наук доцента Н. О. Толмачової:

Одним з найважливіших завдань, із вирішенням яких пов'язане удосконалення розвиненого соціалізму, є формування всебічно і гармонійно розвинутої особи. Мова тут іде, перш за все, про підрос- таюче покоління.

Якими вони будуть, наші діти: чи здоровими фізично, чи морально? Як матимуть ідеали, смаки? Як ми помислими будемо керуватися у своїх вчинках? Відповіді на ці та інші питання у значній мірі давати усім нам — і особливо причетним до справи виховання із службового обов'язку.

Наша партія, уряд в «Освітніх напрямках реформи загальноосвітньої та професійної школи» поставили конкретні завдання, із ви-

рішенням яких прискорити процес формування нового типу особи. Багато в цій великій справі залежить від того, наскільки ініціативно, творчо до вирішення найважливіших проблем виховання підходять на місцях. Досвід Вільшанської школи мистецтв заслуговує уважного вивчення, а те краще, чимне, що є у ньому — повсюдного поширення.

Насамперед в цьому досвіді приваблює те, що залучення дітей до прекрасного проходить у формі гри, в активному творчому процесі, де навчання — тільки радість, задоволення. Вчителі знайшли форму, щоб поставити мистецтво на службу вихованню. Мистецтво ж, як відомо, — один з кращих вихователів.

О. ІВАНОВ,
директор Вільшанської
школи мистецтв і шко-
ли естетичного ви-
ховання школярів.

У розпалі піонерської «Зірки».
Фото О. МІРОШНИЧЕНКА.

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой комунар»
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

НАША АДРЕСА:
316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відпо-
відального секретаря — 2-46-87; відділів
комсомольського життя — 2-46-57; листів
і масової роботи — 2-45-36; пропаганди
— 2-45-36; учнівського молоді — 2-46-87;
військово-патріотичного виховання та
спорту. Фотолабораторія — 2-45-35; ого-
лошень — 2-56-65; коректорської —
61-83; нічної редакції — 3-03-53

Газета виходить у вівторок,
четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обласного
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.